D·N
4/6 1954

Inflationsministern

Finansminister Sköld har i ett anförande varnat för att nya inflationstendenser kan vara på väg. Varför han behövde vänta till början av juni 1954 för att observera det förhållandet är obegripligt. I själva verket har han genom sin egen ekonomiska politik öppnat slussarna för en ny inflationsväg. Han talade stolt om stabiliteten i remissdebatten hösten 1953 — ensam fick han förstås inte behålla hela åran, hr Hedlund var raskt uppe och förkunnade att denna stabilitet uppnåtts tack vare hans och hr Norups, Skabersjös och Spånstads innehav av regeringsplatser. Men finansministern fortsatte att berömma sig — i årets statsverksproposition kom stabiliseringstalet tillbaka. Alla pilpekanden om att staten genom sin upplåningspolitik i afrsbankerna — en process tämligen likartad upplåning i riksbanken — oförtrutet arbetade på att skapa det penningmässiga underlaget för en ny inflation avvisades i olika sammanhang med förakt.

Naturligtvis räcker det inte med bara denna statliga upplåningspolitik för att åstadkomma ett nytt inflationstryck. Men det stora penningtillflöde som upplåningspolitiken skapat på marknaden utgör det drivmedel utan vilket inflationstendenserna nu de vill sätter i gång skulle bli mycket mindre kännbara, lättare skulle kunna stoppas. Det är möjligt att det trots den Sköldska penningpolitiken inte blir någon ny "feberkonjunktur" — god tur i förening med näringslivets och arbetsmarknadsorganisationernas vaksamhet kan ibland skydda oss även mot den mäktigaste finansministern.

Hr Sköld har redan botemedlen mot det onda klara. De är precis de väntade då de kommer från det hållet. Först några hotfulla antydningar om den för närvarande främsta förändringsfaktorn på marknaden, bilismen. Skulden för expansionstendenserna läggs med sådan betoning på vårens omfattande bilköp att man frågar sig om finansministern har ett återinvänlig prägel. Motsvarigheten Fine Gael, vars ledare Costello nu valts till premiärminister, kallas på lika svags grunder konservativt; även denna benämning måste förstås mot bakgrunden av partistridera förbortit 20 år sedan. Då partiet kom till styret 1948 var det i koalition dels med arbetarpartiet, dels med det republikanska partiet; konsekvensen härav blev att Fine Gael-regeringen genomförde utträdet ur det brittiska samväldet och tillika under arbetarpartiets tryck vidtog åtskilliga sociala reformer. Möjligen kan det sägas att Fianna Fail mera energiskt arbetat på ekonomiskt oberoende och industrialisering, genom höga skyddstullar och subventioner, medan Fine Gael verkat för jordbrukets utveckling och tagit avstånd från extrem ekonomisk isolationism. De senaste valen kännetecknades av likgiltighet och brist på klara motsättningar partierna emellan. Såsom vid nästan alla val i Europa och Amerika under senare år anklagade oppositionen regeringen för de stigande priserna, medan regeringen hänvisade till det bevarade välståndet; en viss arbetslöshet och en därav betingad utvandring har emellertid under de skiftande regeringarna markerat en svaghet i Irlands ekonomiskt-sociala situation.

Genom Costello- val till premiärminister har en ny koalitionsregering kommit till stånd. Fianna Fail är fortfarande det största partiet med 65 platser. Fine Gael med sina 50 mandat har tvingats gå samman med arbetarpartiet (19 mandat) och agrarerna (5 mandat) för att få en majoritet av en röst; koalitionen väntas dessutom få stöd av de tre nyrepublikanerna och några representanter utanför partierna. Det kan väntas att arbetarpartiets inträde i regeringen vid detta tillfälle liksom år 1948 leder till utvidgning av socialpolitiken; särskilt när det gäller hälsovården finns det mycket att göra. Utrikespolitiskt betyder valen mycket litet. Alla partier är emot inträde i Atlantpakten och Förenta nationerna; skälet är helt enkelt att man icke vill liera sig med England så länge Ulsterområdet stannar utanför republiken som en del av Storbritannien. Att England och Ulster skulle gå med på en avveckling av Irlands "uppdelning" är alldeles uteslutet, och den irländska politiken kommer att stanna i en isolationism som kryddas av de ständiga utfallen mot det engelska styret i norra Irland.

Irländskt regeringsskifte

Det av De Valera ledda partiet, Fianna Fail, som besegrats vid valen i maj och i onsdags fick nederlaget bekräftat genom en parlamentsomröstning, brukar i regel betecknas som liberalt. Det är en föga träffande karaktäristik. Den i början från de år då partiet, som avvisade förslaget med England av år 1921, i konflikt med den irländska regeringen arbetade för totalt oberoende och utträde ur samväldet. Sedan dess har partiet suttit vid makten i nära 20 år (1932—1948 och 1951—1954), och det kan inte påstås att dess politik under denna tid haft en speciellt liberal eller över huvud reformvänlig prägel. Motparti, Fine Gael, vars ledare Costello nu valts till premiärminister, kallas på lika svaga grunder konservativt; även denna benämning måste förstås mot bakgrunden av partistridera förbortit 20 år sedan. Då partiet kom till styret 1948 var det i koalition dels med arbetarpartiet, dels med det republikanska partiet; konsekvensen härav blev att Fine Gael-regeringen genomförde utträdet ur det brittiska samväldet och tillika under arbetarpartiets tryck vidtog åtskilliga sociala reformer. Möjligen kan det sägas att Fianna Fail mera energiskt arbetat på ekonomiskt oberoende och industrialisering, genom höga skyddstullar och subventioner, medan Fine Gael verkat för jordbrukets utveckling och tagit avstånd från extrem ekonomisk isolationism. De senaste valen kännetecknades av likgiltighet och brist på klara motsättningar partierna emellan. Såsom vid nästan alla val i Europa och Amerika under senare år anklagade oppositionen regeringen för de stigande priserna, medan regeringen hänvisade till det bevarade välståndet; en viss arbetslöshet och en därav betingad utvandring har emellertid under de skiftande regeringarna markerat en svaghet i Irlands ekonomiskt-sociala situation.

Genom Costello- val till premiärminister har en ny koalitionsregering kommit till stånd. Fianna Fail är fortfarande det största partiet med 65 platser. Fine Gael med sina 50 mandat har tvingats gå samman med arbetarpartiet (19 mandat) och agrarerna (5 mandat) för att få en majoritet av en röst; koalitionen väntas dessutom få stöd av de tre nyrepublikanerna och några representanter utanför partierna. Det kan väntas att arbetarpartiets inträde i regeringen vid detta tillfälle liksom år 1948 leder till utvidgning av socialpolitiken; särskilt när det gäller hälsovården finns det mycket att göra. Utrikespolitiskt betyder valen mycket litet. Alla partier är emot inträde i Atlantpakten och Förenta nationerna; skälet är helt enkelt att man icke vill liera sig med England så länge Ulsterområdet stannar utanför republiken som en del av Storbritannien. Att England och Ulster skulle gå med på en avveckling av Irlands "uppdelning" är alldeles uteslutet, och den irländska politiken kommer att stanna i en isolationism som kryddas av de ständiga utfallen mot det engelska styret i norra Irland.

Eamon De Valera, 72 år gammal och sedan flera år sjuklämnar sannolikt med detta val för alltid sin ledande ställning inom irländsk politik. Han har sedan nära fyrtio år personifierat irländsk idealism och patriotism, och den kämpade av nationell enighet som numera är självklar för det irländska folket är till stor del De Valeras verk.

PRESSGRANNAR

Valet av fru Lindström till den vakanta statsrådsposten markerar att regeringen ämnar ge konsumentfrågorna topplacering på listan över de mest angelägna samhällsuppgifterna, förklarar Affärstidningen (s). I så fall får hon väl en hel del att göra med statsrådet Norup, som helst pläderar andra saker i "toppen". Den nämnda tidningen är besvärd från en annan synpunkt:

Man frågar sig i vilken grad utnämningen av en konsumentkonsult kommer att inverka på möjligheterna att förverkliga fackföreningsrörelsens vid upprepade tillfällen framförda önskemål på en ekonomisk samordningsminister. Man får hoppas att besättandet av vakansen efter Dag Hammarskjöld med en konsumentkonsult icke till en ovisa framtid skall skjuta lösningen av en samordning på regeringsplanet av de ekonomiska frågor som har avgörande betydelse för arbetsmarknaden.

LO-ledningen har åtyo fått erfara att dess önskemål hänvisas till andra planet och blir liggande såsom politiskt mindre brunde. Vestmanlands Läns Tidning (fp) ställer impertinenta frågor:

Menar verkligen hr Erlander, att statsrådet Lindström "framför allt" skall syssla med "konsumentuppfostring" och "handliggas frågor rörande varors priser och kvalitet"? Skall det ligga allvar i de orden, då måste vi be att få lite närmare upplysning om vart hr Erlander siktar. Är det meningen att utvidga priskontrollen till något slags statlig rådgivningsbyrå åt köparna? En sytt kanonverk med nya ämbetsmän och nya ämbetskvinnor med garanterad och examinerad kompetens att giva pålitliga råd vid köp av pojkbyxor, flickhjolar, kavajer och kvastar, förkläden, pälsar och smörlvi?

Morgon-Tidningen (s) säger bättra på intrycket genom att tilldela nykomlingen politiska uppgifter:

Ulla Lindströms inträde i regeringen utgör även från allmänna

AUTOSOL
bevarar bilens blanka delar bäst

AUTOSOL — är det "slutskede", oövertriffade medlet, som hjälper Er att hålla bilens förkromade delar blanka och fina. Tvätta snabbt och effektivt bort rost — och andra fläckar — efterlämnar, en hårdhar glans, samt utgör bästa skyddet mot ny rostbildning. Nästa etsning — tag AUTOSOL i den bekväma tubförpackningen.

AUTOSOL
alltjämt oöverträffad
DURSOL — FABRIK
SOLINGEN
Finnes hos alla välsorterade bilfirmor och bensinstationer!

DAGENS NYHETER
utkommer ej
Annandag pingst
måndagen den 7 juni

politiska synpunkter en förstärkning. Fru Lindström är ännu ung men har en lång politisk skolning bakom sig. Hon besitter en mångsidig utbildning och omfattande erfarenheter från en redan lång offentlig verksamhet, och i första kammaren har hon gjort sig känd som en ordid och slagfärdig talare.

För övrigt och framför allt är hon ordförande i den sedan flera våren arbetande utredningen om handelns distributionsproblem.

Med hänsyn till denna hennes verksamhet var det tämligen självklart att statsministern vid fall på henne. En av hennes stora uppgifter blir att fullföija utredningsarbetet och lägga fram de förslag det försmåeder.

Både det inte varit denna naturligare att fru Lindström fullföjit sina utredningsuppgifter som ordförande i stället för att splittra sig på andra utredda problem? Möjligheterna att åstadkomma något av värde i konsumenternas intresse blir knappast större genom att utredningen förvandlas till en biuyaka. Expressen, (fp) karaktäriserar statsrådsvalet som utpräglat taktiskt:

Avgården bekräftar intrycken att koalitionen ser med farhåger mot bilstorna valuppgörelse. Och att den är medveten om att just denna regeringsbildningen konsumentovänliga politik utgör det farligaste hotet till ett nytt valnederlag. En färgrann reklamskylt med Ulla Lindströms tillnamne apparition som blickfång skall avleda uppmärksamheten från kobndelns faktiska innebörd, det är uppenbarligen förhoppningen och avsikten. Men en konsumentminister skapar allena ingen konsumentvänlnad regering.

Intrikten om var den verkliga tyngdpunkten inom regeringen i alla spörsmål av konsumentkaraktär ligger gör att hennes energiyttringar väntas bli ett sprakande lyrverkeri, ett skådespel för ögat, men med en gnpande tomhet efteråt. Det lär i längden, trots Ulla Lindströms stora partiiojalitet, bli oviset om hnn finner sig till rätta i en sådan roll.

Antagligen tillfredsställer hon högt ställda anspråk i det avseendet. Upsala Nya Tidning (fp) fäster sig vid att såväl handels- som socialministern fått lättnader. Ingendera torde vara så tungt belastad att omfattningen av ärenden är påhållad just fördenskull:

Det största behovet av arbetslättnad har sedan ett par år tillbaka gjort sig gällande på ett annat håll, hos inrikesministern. Det vore en avgjord vinst om någon av hans stora vårduppgifter hade hela sjukvården, nu kunde återföras till socialdepartementet.

Det gäller om flera viktiga och arbetskrävande reformuppgifter inom inrikesdepartementet att de är vanskötta.

En mörklagd rättssak som spionmålet blir en flick på ett rättssamhälles skröd, framhåller Dagbladet, Oslo. En sådan flick har en sorglig benägenhet att breda ut sig:

Har en först begynt å stenge rettens dører i saker som gjelder menneskens liv og velferd, er det straks skapt hva juristene kaller et prejudikat og dermed vinket folket farvel til en del av sin grunnlov.

Sverige ligger enaomt, uten allianser, med Sovjet til nabo. Det energine ikke dørene for sitt vedkommende stenger. Det voktet sine hemmeligheter så godt det let seg gjøre, men det tillot seg ikke å tromme og domme i delegmål. Det risikerte heller å gjøre Stalin på munnbiten enn det satte en flekk på sit skiold... Det er på alle måter farlig å stenge dørene i en rettsal. Farlig for et folks moral, livsfarlig for selve den objektive sannheten som trods alt er det mennesket og staten bygger sitt liv på.

Sladderen er nå begynt å koke, anført av den aller ansvarsfulle gamle tanten i tøselskapet. Dette skal vi si bare på litte vikt. Dette skal være vårt surrogat for sannheten.

Möjligen har man tänkt sig att vid processens avslutning göra domsmotiveringen särskilt utförlig. Men en sådan sovring av åklagarens framställning jämfört med försvarsadvokaternas inlägg medger ju ingen kritisk prövning och vinner från allmänheterns sida. Norska tidningar finner detta "surrogat för sanningen" otillfredsställande — speciellt mot bakgrunden av tidigare berättelser om vad som förekommit.

Försöket med en televisionsvecka har varit intressant, tycker tidningen Folket (s). Inte minst från teknisk synpunkt:

När det gäller programvalet och dess rätta avvägning, som också fått övervägande lovord, finns det anledning vara mera skeptisk. Oavsett hur nyttig TV-veckan än var för de kommande televisionsändningarna, får man lov hålla i minnet att den var ett reklamnummer, en demonstration, som ville ha sagt att privat TV inte är så farlig som kritikerna mot denna drittform vill göra den till.

Både producenten och de medverkande firmorna har haft till syfte att göra opinionen välvilligt stämd. Tydligast kom det fram i det programinslag då man diskuterade kommersiell television. Arrangörerna hade tillförsäkrat sig att övertar med tre för och en mot — vilket i sig själv var en tankestallare om objektiviteten hos en affärsinriserad TV. Var och en som har haft någon bekantskap med amerikansk radio eller television har med svenska utgångspunkter inte kunnat undgå finna avbrotten för reklam störande och påträngande. Varför skulle våra reklamnisla tala med mindre bokstäver om de släpptes lösa?

Konstaterandet, som ofta gjorts efter televisionsvecken, att TV nu har kommit för att stanna finns emellertid ingen anledning att betvivla. Televisionen kommer — men vad vi kan påverka är utformningen och takten i utbyggnaden!

Det senare måste avgöras i konkurrens med alla andra angelägna behov. Hur TV-verksamheten skall drivas i vårt land har televisionsrevisorn inte sprtit mycken klarhet om, därtill har den haft ett alltför specialitt syfte. Vi får lov att vänta på att den stora televisionsutredningen och vad man där under sin grundliga penetrering av frågan har kommit fram till ... Då Radiotjänst snart sätter i gång med experimentverksamhet har man emellertid något att hygga på.

Syssslösa delegater ökar i vikt i Genève

GENÈVE, torsdag.
TT-Reuter. De delegater som deltar i Koreaförhandlingarna på Genèvekonferensen har börjat klaga över sysslolöshetens många frestelser, speciellt matborded. En delegat har konstaterat att han har gått upp i vikt 3,5 kg i veckan och befarar att han kommer att öka över 20 kg om konferensen pågår i tre månader.

En del delegater hyser inte några större förhoppningar om att konferensen skall sluta inom en nära framtid, och åtskilliga har redan bokat plats till VM i fotboll, som spelas i Schweiz 16 juni—4 juli.

Svar i Byggnads, men avtal dröjer

Parternas svar i avtalsfrsten inom byggnadsindustrin lämnades på torsdagseftermiddagen till medlingskommissionen och per anledning till ytterligare överläggningar, upplyser landsbövding Westling.

Maskerad man fast Misshandlade flicka

En misshandelshistoria utspelades enligt vad som först nu blivit känt tidigt på onsdagsmorgonen i Rogsta utanför Hudiksvall. En 14-årig flicka hade vid 6-tiden på morgonen cyklat från sitt hem till stora landvägen, där hon skulle stiga på skolbussen mot Hudiksvall.

Just som flickan ställde ifrån sig cykeln kom en med vitt skynke maskerad man utrusande ur skogen och började misshandla flickan med en gummislang, fylld med sand. Flickan skrek högljutt på hjälp, och efter en stund sprang mannen in i skogen. Polisen upptog genast jakten och anhöll senare en 19-årig yngling från trakten. Han erkände dådet och angav som orsak att "flickan retat honom". Flicken erhöll en hel del skador i ansiktet, dock ej av allvarlig art. (DN, Hudiksvall.)

Danskar dömda för olaga fiske vid Gotska Sandön

Gotlands domsaga häradsrätt avkunnade på torsdagen utslag i målet om olaga laxfiske vid Gotska Sandön av en dansk trälare. Beslutningen uppgav att man i dimman rått kommna för nära land, men rätten ansåg omständigheterna tala för att man medvetet fiskat inpå knuten. Det var första gången en gotländsk domstol hade ett sådant ärende till behandling. Domen löd på 40 dagsböter à 5 kr. för vardera av de båda fiskarna, och de utsatta drivlärkarna samt fångsten, 22 kg lax, förklarades förverkade. (TT, Visby.)

ningen och vad man där under sin

'Livning' på pråm blev fängelsedom

Två sjömän, 19 och 17 år, på en kalkpråm som gick mellan Husum och Gotland har utsatt en nyanställd 17-årig Örnsköldsvikspojke för svår misshandel. Epilogen utspelades på torsdagen inför Örnsköldsviks tingsrätt, och rätten dömde 19-åringen till två månaders fängelse. Den andre pojken hade fått åtalseftergift på grund av sin ålder. Misshandeln har pågått vid sju tillfällen i olika hamnar.

Första gången band man fast nykomlingen vid två sängstolpar, drog ned byxorna och smorde in könsdelarna med skokrém. När båten låg i Sundsvalls hamn vitmdes ett skohorn upp med tändsticker och sattes sedan mot ryggen och åkrn. Sista gången blev det ännu värre. Då låg båten i Hamun. Misshandlaren band 17-åringen på samma sätt som förut, men nu hölls skohornet över den öppna lågan från en fotogenlampa. Sedan sattes den heta metallen mot pojkens lår och i ryggslutet, varvid svåra brännsår uppstod. Trots att han skrek och jämrade sig slapp han inte undan.

Saken upptäcktes först en vecka senare, då den misshandlade åkte hem till Örnsköldsvik. När han skulle bada sig försökrarna att han var skadad, och på lasarettet konstaterade läkarna brännskador av första och andra graden. Den senare gemen i form av ärr. Det framgick även vid torsdagens rättegång att pojken var alltför rädd för sina plågogandar för att tala om någonting för kaptenen. Rätten utdömde 500 kr. i skadestånd. (DN, Örnsköldsvik)

DAGENS NYHETER
TEGELBACKEN, STOCKHOLM 1
Telefon 22 40 00
för riksanstalt: 22 40 20
Telegramadress: Dagnyheter
Postgiro: Stockholm 1 (för prenumeration)
Postgiro: Stockholm 1 (för annonser)
Postgiro: Stockholm 1 (för prenumeration)
Chefredaktör: Herbert Tingsten
(träffas skriftl. kl. 12.30—14.30)
Politisk huvudredaktör:
Leif Wahlberg
Redaktionssekr. och ansvarig utgivare: Sten Rudmin
Dagens Nyheters Aktiebolag
Verkst. direktör: Helge Hultberg
PRENUMERATIONSPRISER
A — Stockholmsupplagan
Stor-Stock- Övriga
holmsområde landet
Månad ..... kr. 6:50 6:—
Kvartal ..... „ 19:— 17:50
Halvår ..... „ 37:50 34:50
Helår ..... „ 75:— 69:—
ANNONSPRISLISTA
daterad 1/1 1954 tillhandahålles på begäran.
Dagens Nyheters tryckeri, Stockholm 1954.

Länefrågan ej aktuell för Trondheimslinjen

Överenskommelsen att tills vidare upprätta ångfartsförbindelse mellan Stockholm och Trondheim har gjort finansieringsproblemet mindre aktuellt. Vid Trondheimsrepresentanterna fortsatta överläggningar i Stockholm på torsdagen torde man därför inte närmare ha berört frågan om ett eventuellt lån i Sverige.

Annons
Möbeltvätt, även siden och sammet, grundligt och varsamt. "Saltsjöbadstvätten", kem. tvätt. Telefon 19 02 80.

Öbergs foto
I SOLNA
välsorterad fotobutik
Kameror på avbetalning
Huvudstagat. 4. 82 29 46

Övriga butiker:
Erikagat. 21, 50 45 0
Blasieholmsgat. 4 - 11 91 11
Drottningsgat. 47, 11 97 78
Götgatan 37, 40 30 05
St. Mossen backe 14
26 77 62

SNABBVAXA
bilen med
JOHNSON'S CAR PLATE
konserverar och förnäcar
JOHNSON'S CAR-plate
AUTO WAX
Efter påstrykning
HÖGGLANS utan POLERING
skydd i alla väder
Bilen måste dock först vara väl rengjord för att nå ett 100 %-igt resultat.
Använd
men först!
JOHNSON'S CAR CLEANER
RENGÖR TVÄTTKERINGEN PÅ MÅGRA FÅ MINUTER
JOHNSON'S CAR CLEANER
som utan besvär tar bort gammal vägfilm, oxiderad färg, oljefläckar etc.
Säljes hos serviceanstalter, tillillbehörsfirmor och i färghandels.
2 oumbärliga medel för bilens vård
General försäljare:
Bilbranschen: AB A. WIKLUND, Stockholm. Tel. 28 93 40
Färgbranschen: HANDELS AB RIVIERA, Stockholm. Tel. 33 60 27

SJÖVÄGEN ÄR HUVUDVÄGEN TILL VÄNNERNA I ENGLAND
Lastbåtar SVENSKA LLOYD for transport med England
Nu 4 segelturer i veckan.
Motorförarna har bytt namn till A ANSVAR
Ömsesidiga försäkringsbolag för bilägarna
tecknar nu all slag-skadeförsäkring

I dag i radio
kl. 19.30 läser Sven Lidman ur sin memoarbok MANDOMS MODA. Boken ligger i topper på bestsellerlistan. Stig Ahlgren skriver: "En typetig, en genialisk bok — den hittillsvarande toppunkten i serien ..." I alla bokhäder för kr. 17:50.
NATUR och KULTUR

Leitz
— kikaren med den världsberömda
Leica-precisionen
E. LEITZ WETZLAR

Aktuella LEITZ-modeller

Bitur	4×20	Kr. 279:—
Bidoxit	6×30	Kr. 336:—
Bimuxit	8×30	Kr. 367:—
Marseptit	7×50	Kr. 515:—
Maroctit	8×60	Kr. 600:—
Campavit	10×40	Kr. 551:—
Mardixit	10×50	Kr. 533:—
Decimarit	10×60	Kr. 608:—
Campomarit	12×50	Kr. 593:—
Mardocit	12×60	Kr. 612:—
Campofortit	15×60	Kr. 638:—

Hos LEITZ-kikaren drar Ni fördel av den världsberömda LEICA-precisionen — utmärkande för de enastående LEICA-kamerorna, som också tillverkas av Ernst Leitz G.m.b.H., Wetzlar. De antireflexbehandlade linserna garanterar klar synskärpa även vid ogynnsamma ljusförhållanden. Men först och sist är skärpan — bildskärpan, konturskärpan — särmärket på LEITZ-kikaren. LEITZ-kikare finns hos välsorterade specialoptiker — gå redan i dag och be att få se de olika modellerna.
Hämta det nya, stora specialprospektet hos Er optiker

© Tingstensamlingen Publicerad med tillåtelse av Dagens Nyheter AB.